Број 142 — БЕОГРАД, СРЕДА 27 МАЈА 1915 — Година V

Адреса за телеграме: „СТРАЖА" — БЕОГРАД.
Стан Редакције и Админ.: Космајска ул. бр. 22.
Огласи се примају у Админ. Цена утврђена.

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Неплаћена се писма не примају. — Рукописи се не враћају.
Писма, рукописи, новац и све остало што се односи на лист, слати уредништву листа.

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092 — Излази сваки дан у 6 ч. пре подне. — ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Из Грчке

Престолонаследник Ђорђе — регент

СОЛУН, 26. маја. — С обзиром на то што је карактер краљеве болести такав, да и у најповољнијем стању не би могао да узме учешћа у државним пословима најмање за месец дана, а спољна ситуација је веома озбиљна, одржан је у двору крунски савет, коме су присуствовали сви чланови династије, влада и сви бивши министри председници као и неколико угледних политичара. Предмет дебатовања на седници не зна се позитивно, али по једној депеши из Атине овдашњег листа „Независност" вођало се о регенству престолонаследника Ђорђа. Престолонаследник би имао да у име краља влада за све време његове болести.

После крунског савета престолонаследник се повукао у свој кабинет са Венизелосом и дуго је са њиме говорио.

Кабинет г. Венизелоса

СОЛУН, 26. маја. — У политичким круговима се као сигурно држи да ће први акт престолонаследника у својству регента бити отпуштање данашње владе, а долазак на државну управу Венизелоса.

САНТЈАГО

Бугарска, Грчка и Румунија

Ступањем Италије у акцију отпало је главно питање, које се наметало у погледу држања неутралних држава и данас више нико не пита: „Какво ће држање заузети влада г. Салан дре? И као што је ово једно питање мање за новинаре, ово је исто тако и једна велика брига мање а једна нада више, да се двојни Савез налази пред коначном пропашћу. Али уласком Италије у акцију није скинуто сасвим са дневног реда питање о држању неутралних држава, јер Грчка Бугарска и Румунија још се нису изјасниле отворено и одлучно у питању свога држања, које ће и даље бити предмет дискусије. Какво ће оне држање заузети? Не треба ни сумњати да осим једне импулсивне силе, која се огледа у примеру који нам је дала Италија, дипломатска и војна ситуација ће се потпуно изменити, те ће извесне врло јаке замерке отпасти саме по себи, па и бојазни и све ће то изменити држање неких, што се с правом ишчекује. Држање Румуније је веома необјашњиво. Она је више пута давала на знање да би пришла силама из Споразума, њезино држање зависило је од држања Италије. Политичари Румуније у поверењу су, пак изјављивали како Румунија није довољно спремна да би могла предузети кампању противу Угарске, ако се Италија не би предходно бацала на Аустрију. Ситуација је данас онаква какву је желела Румунија: Аустрија истина „ошћ није побеђена али код ње се осећа један такав умор који ће се ускоро претворити у правог пролом. И ако се Румунија не користи овом приликом, која јој се сама по себи намеће, то ће значити да се сама одриче својих најдрагоценијих амбиција или боље да се врло чудновато вара када су у питању њени прави интереси. Бугарска је изјавила да ће и даље чувати строгу неутралност и поред новостворене ситуације. Можда верујемо у искреност ових изјава. Уосталом, изгледа и сувише мало да је Бугарска решена да ратује, јер и она води рачуна о томе, да неутралност ипак може за њу бити од неке користи. И то је један од разлога због кога се може Румунија с њоме лако споразумети и то исправком границе, што би у сваком случају за Румунију било безначајно према територијалним увећањима која би Румунији могла донети њена енергична интервенција.

Што се тиче Грчке, те шко ће се у њеној спољној политици десити промене пре свршетка избора. Народна саветовања дефинитивно ће осветлити осећаје земље и решити како треба водити ствари у данашњем моменту. Али и држање Грчке не зависи баш од ње саме. И она се мора управљати у своме држању по спољним догађајима. Но, Грчка такође не може посматрати индиферентно улазак Италије у акцију узимање учешћа у операцијама противу Дарданела.

Према вестима које нам стижу из Грчке сви су изгледи да се ближи дан када ће се чути глас, да Грчка заузима једно одређено и дефинитивно држање. Оно што ни једна неутрална држава не треба да заборави то је да никада више неће бити таквога момента за један тоталан преврат. Цела ће Европа бити конституисана на новим основама. Оваква се прилика тешко указује, и у толико теже и горе свима онима, који не буду умели ковати гвожђе док је још вруће,

Ј.

Епиграм

Германска судбина

— На адресу: Кајзера и Ђесара —

Остао је прах и пепо
Од савезне слоге „братске"
Бог да прости Тројни Савез
И интриге дипломатске!

У прса се Кајзер грува
А Ђесара и бес хвата,
Бетман Холвег пасамарен,
С Италијом, ето, рата!

Победио Гарибалди,
Глас народа (јел' вам жао?)
А „уступке" с ваше стране
Дух времена изиграо!

Сви окрећу од вас леђа,
А и ко би уз вас прист'о?
— „Уговор је као крпа"*)
И од вас ће бити — исто!

М. Расински

„Бог је с нама"

— Дневна заповест немачког главног штаба —

ПЕТРОГРАД, 25 маја.

Људи који се враћају са положаја показују ову дневну заповест коју су Немци издали трупама, које су оперисале на Бзури: „Сам је Бог с нама. Он нам је дао у нашој борби против целог света и ново снажно оружје: гасове, који ће нам донети победу. Надмоћност велике Немачке над целом Европом једини је циљ борбе. Тога ради не треба да се уздржавамо у избору средстава ради осигурања завршеног успеха. Пре два месеца наши ће непријатељи бити поражени." Ова заповест завршава се позивом да се не штеде Руси, који убијају њихове заробљенике. Нетачки заробљеници у Русији изјављују да су о ваке заповести производиле врло слабо дејство на немачке трупе.

*) Речи немачког канцелара Бетмана Холвега: „Уговор је само крпа од хартије!" — у часу кад је немачка војска повредила и уништила неутралност Белгије.

Турци гладују

Ужасно стање у турској војсци

По саопштењима из Дедеагача, тамо свакодневно дезертирају турски војници, који причају о ужасном стању у коме се налази турска војска. По њиховом причању тамо ужасно бесни болест тифус, која је узела веома широке размере и поред свег труда немачких лекара да се угуши.

Сем тога у турској војсци влада ужасна глад! Пукови који се налазе на Галипољу у три дана добију по пола хлеба!

За зиму

— Немци се спремају за зимску кампању —

По вестима холандских листова, немачка врховна команда издала је наредбу врховној интедатури, да учини нужне кораке код својих нижих органа те да овој баве одела и све остале потребе за зимску кампању

У Дарданелима

— Успех Савезника —

ПАРИЗ, 24 маја.

Службено саопштење о операцијама у Дарданелима:

На дан 22 маја савезничке трупе напале су на целом фронту да би се доко пале извесних ослоних тачака непријатељевих.

Енглески центар заузео је два реда турских шанчева на дубини од 400 метара.

Прва француска дивизија заузела је први непријатељски ред. За све време операција флота је потпомагала савезничку војску. Против-нападима Турци су били одбијена ноћу у очи 23 маја.

У Португалу

— Нови немири —

ПАРИЗ, 26 маја.

Мадридски листови доносе вести, да је у Португалу опет избила револуција. У прогласу који је ухваћен позива се народ да збаци са себе тиранску управу данашње диктаторске владе. Велики број најугледнијих присталица монархистичког покрета ухапшени су под сумњом, да су учесници револуције. Трупе које су остале верне влади успеле су да угуше покрет. Да неби дошло до нових нагреда влада је издала строгу наредбу којом се забрањују јавни скупови.

Наше бојиште

Бацање бомби на Пожаревац

ПОЖАРЕВАЦ, 25. маја

Јутрос између 5 и по и 6 и по часова летели су над Пожаревцом аустро-угарски аероплани. Са њих је бачено на варош 9 бомби, од којих су три пале у близини казненог завода, не причинивши никакве штете. Једна је пала на парни млин Владимира Богдановића, разнеле кров, машину повредила, проворе поразбијала и у кући разне ствари оштетила. Рањене су две жене и један човек. Штета износи до 20.000 динара. Једна бомба пала је у виноград више цркве и причинила незнатне штете. Једна је пала у једну башту у вароши и причинила штете око 40 динара. Друга је пала у двориште Дома Милосрђа и оштетала куће за 300 динара. Од потреса оштећена је једна кућа у суседству око 150 динара. Једна бомба је пала у авлију Малована Трифуновића трговца и све проворе полупала: штета је до 30 000 динара. Жена и двоје деце лако су повређени. Од потреса ове бомбе оштећена је околна зграда Бенцјона Булва. Штета је око 1200 динара. Једна је бомба пала у башту казненог завода и повредила два осуђеника.

За добровољце

За наше храбре добровољце који са пушком у руци стоје на мртвој straжи у одбрани Српства и за Инвалиде Савеза Добровољаца приложили су преко нашег уредништва:

Пренето из прошлог броја	312.50 дин.
Мих. Филиповић, кафеџија	5.— „
Никола Мужљакић, кафеџија	5.— „
Кузман Наумовић, кафеџија	4.— „
Милан Гроздановић, хлебар	3.— „
Димитрије Томић, кафеџија	2.— „
Јанићко Сиљановић, кафеџија	2.— „
Сима Цветковић, кафеџија	2.— „
Стеван Стајић, кафеџија	2.— „
Милан Петровић, хлебар	2.— „
Марко Чипрић, хлебар	2.— „
Марко Матић, касапин	1.— „
Рафаило С. Тешић, воскар	1.— „
Радован Ђондрић, жандам. поднаредник	2.— „
Свега	343.50 дин.

ФЕЉТОН

Дуракон.

ПОД СКАДРОМ

Диван пролетњи дан. Сунце благо припекује и све је оживело, изашло на сокак да се насунча. Поседали на клупе. Неки читају новине, други се разговарају и дебатују о политици, жене плету и оговарају наравно опет жене. Али све то заглушаваху поцевљани врапци на плоту с њиховим једноставним: цив цив. Трава поносно извила своју жуто зелену траву као да и она хоће да учествује у том општем задовољству и лепоти. Љубичица већ у велико цвета и боји нам својим плаветнилом поља и брда. Борови и јеле се мало оveселиле јер их сада сунце благо припекује.

Мали поточић весело жубори. Ласте већ дошле па и оне цвркују и праве себи удобни дом. Петао извео своје коке на улицу и чепрка по ђубрету и са подигнутом главом гледа у свој харем. Добра Беља испружио се колико је дуг поред плота па се радује што не мора да се грчи као зимус? Мачак се попео на капију па се умива и лицка весело фрче.

Мали Штева, од својих пет година, на средини улице седи и подиже од прашине бедеме. У једним бедемима ређа цркве а у друге чисте беле камичке. И пошто је све направио и уредио стаде ви ати:

„Ено, Тулци, — показујући на црве камичке, — удлите их бле С'лба, — ваче белим камичцима. И онда црне камичке разбацује и руши бедеме на којима су они били. И он је наново почињао своју игру.

Наједаред сав тај мир и сво то задовољство прекиде хуктање аутомобила.

Цвркутање врабаца престаде јер одлетеше с плота. Травица, чини ми се, проколи се мало јаче из земље, па се одмах још дубље у вуче у исту. Поточић заста са својим жубором да би и он чуо шта се то збива. Ласте пркнуше на зид сигурно од те необичне промене, уплашене. Петао гракну и кокошке побегоше све у авлију заједно с њим. Беља се помери мало, намести се боље, и лану. Мачак се не маче само с једним: „крмрњау," престаде његово весело фркање. А Штева се с пута још не маче.

Аутомобил је брзо ишао хукћајући, јер је претходно морао уз брдо узићи.

И, — Штева се не мицаше с пута. Кад већ аутомобил беше на четири корака па да га згази, чу се громогласна праска и аутомобил стаде као укопан. Шофер изађе из аутомобила и рече свету који се већ беше окупио око мајке Штевине: „Аутомобил је сасвим упропашћен, али је један живот спашен који можда много више вреди од аутомобила."

Аутомобил је заиста био упропашћен јер је шофер да би узишао уз брдо пуштао највећу силину. А кад се успео мислио је да кроз варош пројури опет пуном брзином, јер је био раван пут, па да као обично продужи пут ка војном магацину. Али кад је дошао сасвим близу Штеве видео је свеже и лепо детенце које се није могло само испред сигурне смрти спасти. Њему беше жао и одједном укочи ланац који везује мотор са задњим точковима. Како су задњи точкови имали велики замај то се сви зупци оног точка који има веву с ланцем слисте. То пак учини неки преврат у мотору и аутомобил би коначно упропашћен.

* * *

Прође петнаест година од оног догађаја кога вам испричах. Рат је објављен Турској. И Скадар је увелико опсађен.

Вече је тако хладно да нехотице дигох јаку на шињелу и мало се боље пригрчих уз сабљу као да ми је ова нешто најмилије на овоме свету. Месечина таква беше да је се могао човек да превари да је дан а према томе расуђивасмо да мора ујутру бити слане. Командант ми јави да у 10 сати предузмем напад с мојом четом: часови лете, дође и десети час: наредим напад.

Топови већ почеше брдима да луче, митраљези да крчкају, а пушке са свих страна учесташе. Ми приовусмо на живо наступање јуришасмо напред, јер са свих фронтова чује се громогласно: „Ура.., ура... Турци ћуте: нас то не мало зачуди. Ми пуцамо и све живље наступамо а Турци ни пушке да истуре: то нас још већма зачуди. Стадосмо бесомучно наступати кад а пред нама истрча мали румен ко ружа лепши од сваке девојке из недара мутецијаше крв. Ја у њему одмах познадох нашег Штеву: само не малога пврћу већ српског комиту. Он стаде пред мене и скоро више покретима руку но гласом рече: „Не те, браћо, више овамо, минирано је све, сви ћете изгинути!" И с тим речима сроза се на земљу. Одмах наредим чети одступање а о истоме јавим и главноме команданту. На свим фронтовима преста наступање а дочи је пређе и у одступање.

Турци, пак мислећи, као што је и требало да буде да није било Штеве, да је српска војска преполовљена мном бесомучно пројурише из својих шанчева. Али када су били на пољани удаљеној на 500 корака од наших ровова дочека их јака плотунска паљба, митраљез их је косио, а топови разбацивали. Били су преполовљени. После извесног времена пошто нису имали довољно војске предадоше Скадар Србима.

СЕЋАМ СЕ!...

— Пешад. потпоручнику Светолику Марковићу. —

Сећам се и никада нећу заборавити да те се сећам, драги пријатељу, добри друже, одлични старешино, неустрашими борче за слободу потлаченог Српства!

Сећам се твога дивног и витог стаса, твог одлучног погледа лица, твојих дивних очију из којих се је увек читало само једно: Смрт или победа!..

Сећам се, с них дана нала као Питомци Војне Академије бесмо заједно на Дрини, када у слободним временима разговарасмо само о рату, о добрим војницима, а како и на који начин да учинимо што више за Српство!..

Сећам се, сећам оне страшне ноћи, када си са једним водом прешао Дрину и напао непријатеља... Да, сећам се врло добро твог јунаштва, што га показа те

Аустро-талијански рат

— У Јадранском Мору. — Котор—Дубровник—Тржић —

РИМ 24. маја

На средини Јадранског Мора и његовом доњем делу једно поморско одељење извршило је јуче неколико операција на непријатељске обале. Пресечени су телеграфски каблови који су везивали континент са острвима из Далматинског Архипелага.

Разрушене су куле светиље и извидничке станице на тим острвима, бомбардована је и јако оштећена железничка пруга између Котора и Дубровника.

Истог дана у горњем делу Јадранског Мора једна група наших контра-торпиљера, и ако је без икаква успеха нападнута од аустријских аероплана, поново је бомбардовала Тржић (Монфалконе) и потопила више великих барки натоварених робом.

Поједине лађе већег обима потпомогнуте контра-торпиљерима, крстариле су по истом мору не примetивши непријатеља.

Краљ Константин

Опште стање добро

АТИНА, 25. Маја

Билтен о краљевом здрављу од 8 часова изјутра:

Рана за време превијања изгледала је нешто мало боља. Сан је био с времена на време прекидан. И поред краљева умора опште стање је релативно добро; на несрећу, још од вечера, повраћао је неколико пута. Температура у подне 37 са 7.

Грчки Краљевић

Конференција са Венизелосом

ЗОЛУН, 26. маја.

Престолонаследник Ђорђе посетио је Венизелоса и код њега се дуго задржао. Једна личност са двора изјавила је једном страном кореспонденту, да се између престолонаследника и Венизелоса водио веома важан разговор о предстојећим променама пред којима стоји Грчка.

Сантјаго.

Венизелос

После састанка са Краљем

СОЛУН. 26. маја.

После посете коју је учинио тешко оболелом Краљу Венизелос је савао неколико својих пријатеља и са њима је дуго конферисао. У политичким круговима се говори да предстоји велика промена у спољној политици Грчке.

Сантјаго.

Са руског двора

Неумитни антигерманизам Царице Матере

Царица Мати — бивша данска Принцеса Далмар — увек се показивала непомирљивом непријатељицом Немачке; истина, једнога дана била је гошћа цара Вилхелма и вратила му је хлеб и со у једном од најлепших дворова породице Романов, у Царскоме Селу. Али судбина је хтела да она прође кроз Немачку кад је обављен рат враћајући се кући, и да буде пре него и један други руски грађанин ухапшена и забрањено јој даље путовање. Она је ушла у царско руски Дом као под уговором савеза: била је верена за Царевића Николу, који је умро у очи венчања; а младожењини родитељи хтели су опет да је удаду за будућег Цара, великог Кнеза Александра. Њена прва појава одмах је свакога пријатно изненадила: са оним истим особинама које су је биле начиниле идолом на данскоме двору, са дивљењем које је побуђивала њена грација и лепота, нова руска Владарка успе да стече велики утицај у престоничким круговима.

Што најваше истиче Царицу Марију Феодоровну и даје јој сасвим лични карактер јесте она царска чар која избија из њена присуства. Има врло благе очи и доброћудна израза, и неодољив осмех: Царица Мати је опсенарка. Ко год замоли да јој приступи, па био покренут не баш доброћудним осећајима, диви се оној чари и принуђен је да заборави на оно површно што би могло бити у њеном карактеру. Марија Феодоровна има ретку срећу да је обожавају зато што се допада. Павши ничице пред царском дражи жене, више се не мисли на клицање Царици С разлогом су је упоредили са Маријом Антоанетом... „Не знам управо“ — пише једна сарадница италијанске „Трибуне“ — да ли би могла умрети са оним истим достојанством којим је умрла Краљица Француска; али што управо знам јесте то, да је она не би никад могла подражавати у несталности интимних и фамилијарних наклоности, јер увек таким наклоностима она даје прво место

Она је најзад есенцијално жена по доброти, љупкости, племенитосеи и по оном неком презирању логике која сачињава нарочити атрибут неких Евиних кћери. Она је жена образована и оштроумна. Сам Александар III, који јој није никад допуштао да се меша у унутрашњу политику, радо је слушао предлоге које му је она чинила кад се тицало спољне политике, не зато што се осећао и он приврженим данском царском дому, него да се што више приближи Енглеској и, што више усамивши Пруску, да извуче нову титулу славе и независности за своју Отаџбину. Ипак у ствари, Енглеска, којој се Русија приближавала после борбе за господарство у Азији, била би имала као будућу краљицу једну сестру Царице Марије Феодоровне, принцесу од Галеса; било је дакле природно да против успомене на стару мржњу устане жена Александра III, која је покренула и била саветница.

Дневне вести

Краљ у Рибарима

Њ. В. Краљ Петар отпутоваће у току ове недеље у Рибарску Бању где су већ учињене све припреме за Краљев долазак.

Министарска седница

Јуче пре подне одржана је министарска седница под председништвом г. Пашића. На седници су претресана питања спољне политике.

Унапређење дипломата

У Министарству Спољних Послова, ради се указ којим ће бити унапређено неколико нижих дипломатских чиновника.

Г. Драшковић у инспекцији

Министар Грађевина г. Милорад Драшковић отпутовао је јуче на пругу Параћин — Зајечар, која се оправља на местима покваренним услед последњих непогода.

Забрањена продаја

Министар Војни забранио је свима командама продају брашна и џокула грађанству. Они, који се о ову наредбу огреше, биће стављени под суд.

Распоред чланова Управе

Наредбом Управе одређени су: у Управи за писара кривич. одељења г. Богољуба Вучићевића, до сада старешина кв. варошког.

У кварт варошки за старешину члана г. Гојка Никетића, до сада старешина кв. теразиског.

У кварт теразиски за старешину члана г. Милорада Наумовића, до сада старешину кв. врачарског;

у кв. врачарски за старешину чкава г. Јову Илића, до сада старешину кв. палилулског;

у кв. палилулски за старешину секретара управе г. д р Душана Миловановића до сада шефа Кривич. Одел. Управе.

Из бугарског ропства

Абди Мелиш, бивши кмет, Ибраим Асановић, Ид. ис Сојдане, Мустафа Алимовић, сви из села Чалакли; Ајати Ибраимовић, Аки Алић, Ракит Алија из села Татарлије, среза дојранског, били су силом одведени у Бугарску приликом упада код Валандова. После силних патња и мука успели су да пребегну натраг у Србију.

Рад одбора

Скупштински анкетни одбор отпочео је активно свој рад. Кроз неколико дана отпочеће да тражи, да му се пошаљу акта по извесним лиферацијама.

Из наша Ескадрила

Синоћ су отпутовали два делегата из наше ескадриле у Скопље да прегледају немачке аероплане који су се спустили на Крканској коси, и да их по том експедују у циљу придодавања нашој авијатич. ескадрили.

Поплава у Прилипу

Јуче у четири часа по подне била је у Прилипу и околини провала облака, у след чега је Дабничка река надошла, излила се и поплавила један део вароши. Жртава људских у вароши није било. Штете је било, али величина исте није до сад утврђена. О томе ће се поднети накнадни извештај, кад се прикупе потребни податци.

Седница Месног Одбора

Јуче пре подне одржана је седница Месног Одбора на којој је решавано о набавци животних намирница које ће Месни Одбор и даље набављати за београдско становништво.

Провала облака над Кавадарцима

Јуче је између 3 и 4 часа по подне била провала облака над Кавадарцима и околином Штета нанешена износи 140 000 динара. Друга усеви нису оштећени. Људских жртава није било.

Осам гроша кило соли!

Многи Београђани жале нам се да у опште нема соли у Београду, а ако се негде нађе, грађани плаћају осам гроша један килограм.

Молимо надлежне да се постарају и снабду грађанство што пре овим најважнијим артиклом.

Чија су оно дрва?

На Дунаву у близини кафане код „Два ловца“ налази се око 100 кубних метара дрва. Међутим, нико нема дрва за гориво а ту стоје дрва и чекају ваљада да нека швапска граната из монитора залута у дрва и запали их као и оних пре пашњих 3 хиљаде. Добро би било да се та дрва продаду или раздаду сиротињи.

Ухваћен хајдук

Павле Предић из Кривеља, у срезу зајечарском, који је оглашен за хајдука, ухваћен је ноћас у Валокоњу, срезу бољевачком, на тавану штале Јована Филиповића из Валокоња до његове воденице. Павле ће бити са јатацима спроведен ради ислеђења кривице.

Штета у новим иразјвима

Услед провале облака која је била у околини Прилепа и Кавадара, прилепски срез и тиквешки округ оштећени су са пет стотина хиљада динара, према комисијској процени.

Преминуо

Душан Белопавловић, свршени ученик првог разреда Државне Трговачке Академије, умро је јуче 26. ов. мес. а сахрањује се данас 27. Опело у цркви Св. Саве у 9 час. пре подне.

Пок. Душан брат је г. Живка Белопавловића, члана кварта дорћолског.

Породици наше саучешће а покојнику рајско насеље!

Из Крушевца

— Наше лепотице. — Болнице. — Дуван и шећер. — Скупоћа. — Полиција. — Цензори. — Позориште. —

21. маја 1915. г.

Настало је цветно доба здравља, Маја, мајских излета у природу, потајних чежњи, љубави, лепих дана и радости. Парк, расадник и остала места препуни су (нарочито празником) света, и ту се могу видети неколико правих лепотица, да вам очи застану. Једна од најлепших: г ђица Цана Поповићева, учитељица женског рада, осваја крупним црним очима дугих трепавица, бујне мрке косе као ноћ, и формом лица, за служно једног вајара; а за њом млађа госпођица Мавејкина, дивна лица, крупних изразитих очију, и отменом грацијом; њен ход је пун ритмике, а понашање јединствено; она је кћи овд. професора музике. Од плавих привлаче пажњу две нераздвојне другарице, две отмене и тихе девојке, сањалачког израза, обе крупних очију, две плаве лепотице — као два неба сишла на земљу — госпођица Драгиња и Славка — прва кћи г. Љубе обућара, а друга учитељица — ретке интелигенције и естетских покрета. Корзо је жив и пун интереса: Београђанке измешане са овдашњима, чине једну дивну целину, која узбуђује срце и годи очима. Позориште је врло добро посећено, сивоћ је давао и ајвиктер: „Ој, Словени!“ — и сала хотел: „Таково је препуна, френетично дочекујући оцене из овог ефективног комадића.

Овде апсолутно више нема ни једног случаја епидемије; овд. варош је постала опет што је била; у резервној војној болници нема више од 50 болесника, и сви су на путу оздрављења. Сем осталих, истакле су се заузимљивошћу на неговању болесника и то: у соби број 2 болничарка Злата Анастасијевић; у соби број 3 Христина Антонијевић; у соби број 4 Маца Јовановић и у соби број 9 г ђа Стана. Као неуморни посланик „шеф“ купатила Рада Василијевић, показао је ретку енергију, нарочито кад се узме, да је његово одељење најочесније где директ долазе болесници, заслужио је пуну похвалу

Једна једним да се и Крушевац снабде дуваном и папиром; само не треба дозволити, да се понови што је било. Дуван је јединствен жут као смиље; папири су такође одлични. Опет је набављена једна количина, шећера, и раздаје се свакој пореској личности по килограм.

Једино што нам досади, то је, толико променљиво време, какво није било, по пет шест пута се ступити и разведри; пљусне киша, и огреје сунце, и стално тако, у недоглед.

Али једно што се не мења, то је: скупоћа: Обућари су толико далеко отишли, да се већ не може издржати Цигеле — 40 дин. гот во, д шло је до тога, да носимо опанке (али не из Румуније!). Ђафте и даље стрижу овај „весели“ народ у сваком погледу, као овце, а надлежни ћуте; протест јавности ни на ког не утиче; свет се међусобно жали, и то остаје глас вапијућег у — друмовској пустињи.

Јуче је стигао телеграм, да су отпуштени: секретар овдашњег начелства и један писар Жишић. Каже се, да су дошли у конфликт, са окружним начелником г Павлом Поповићем, у лед чега су морали бити ко млађи уклоњени.

На место г. Душана Никшића, адвоката, д шло је за цензора у пошти г Милош Николић професор Надати се је, да достојно заступи свога предходника.

Позориште г. Крсмановићево, из Јаголине долази овде; ми се томе радујемо, јер је г. Крсмановић, човек од ретке активности.

Позориште „Јоаким Вујич“ одлази у Врњачку Бању.

Добро нам дошли први! Срећан пут другима!

М. Расински.

Загушљиви гасови

Немачка „култура“

Енглески хемичари се занимају проучавањем нових изненађења које су Немци приредили својим непријатељима. Свако друго оружје и сви његови елементи не могу бити тајна за обе стране.

Све што се односи на наоружање цивилизованих народа знала је свака држава. Из тога разлога биле су предузимане све заштитне мере. Али што се тиче гасова нико није предузимао никакве мере против њих јер их нико није употребљавао саобразно међународној конвенцији. Онда је сасвим појмљиво зашто је велико интересовање због тога изненађења Да би се пак предузеле неке мере против гасова треба да се, што је сасвим природно, зна за њихов састав. Енглези су одредили нарочиту комисију хемичара, који су већ публиковали резултате свог рада.

Комисија је дошла до закључка да Немци употребљују хлор са још неким отровним гасовима као: хромом, угљеном киселином и др. Немци производе хлор у течном стању у врло великим количинама. У мирно време они су њег. куповали са свих страна, нарочито из Енглеске. Хлор се износи запечаћен у боцама, какве су већ нађене у неким немачким рововима узетим од стране Енглеза. Хлор се добија лако од готварске соли или Калајева хлорида, који се налази у Немачкој у великим количинама. Под притиском од 6 атмосфера при 0° хлор прелази у течно стање. У техници хлор се искоришћује највише при добивању злата, које се извози највише из јужноафричких златних рудника. Данас се дакле хлор употребљава против војника Споразума, који спречавају да извози тај продукат. Споразум тежи да угуши Немачку, а ова тежи да угуши његове војнике отровним гасовима. Очевидци — војници причају, да су најпре гајали зелен облак, који је постепено постајао бео — и цвет метнут у хлор губи зелену боју и постаје бео. Понекад брзо преобраћање хлора из течног у ваздушно стање у вези је с великим хлађењем. Немци су се досетили начину како ће у борби против непријатеља употребљавати исту температуру хлора. У виду неких труба које представљају нарочито оружје, које непријатељу испраћа отровне гасове. Хлор је у стању, у коме се шаље непријатељу 2 и по пута тежи од ваздуха и указује се у облику густе магле међу непријатељским војницима. Од неких пострадалих војника сазнало се да су Немци употребљавали и бром. Против нових немачких напада биће употребљени електрични вентилатори за чишћење ваздуха.

Ситне вести

„Ново Време“ саопштава из Ковна да су руске власти интернирале 20.000 Јевреја.

—

„Неа Алтија“ сматра Италију као највећег непријатеља Грчке и њених претензија.

—

Из Лондона јављају да ће сер Едвард Грај по препоруци лекара морати за неко време да се повуче у миран живот.

Ратна пошта

Моле се ђаци поднаредница друге генерације Живко Ковановић и Сава Вићентијевић или њихови родитељи и познаници да јаве своје односно њихове адресе п.-поручнику Тодору Арсићу

Војиште.

Лела Перићева

— РОМАН ИЗ БЕОГРАДСКОГ ЖИВОТА

Да да, драга моја Јованка тако је то. Ето ја такав муж не бих могао да будем Зар још свеж, још врућ из загрљаја жене да долазим овде, да тражим разоноде да тражим да са другом кратим време. Ето то су бракови које црква благосиља, то су бракови који су у сјајној својој светлости оправдани пред светом и за ко је говорили: баш ови срећно живе! Међутим, они се баш у истим часовима можда туку или у најбољем случају он јури на једну страну, а она у његовом одсуству прама п сетете, наравно мушке и приређује журеве и седељке, наравно за удвоје.

Јованка је ћутала и посматрала Павла Перића. Најзад он ућута и пошто ју је добро погледао поново.

— Ето то су разлози који ме руководе да се не женим, или ако се будем кад год оженио ја ћу то учинити само са оном чију би душу познавао и у чије би пријатељство био уверен.

— О положају његовом не бих водио толико обзира Главно да се разумемо. Јели тако? —

— Јованка је ћутала, она је сваку реч младога човека добро разумела и баш тога се бојала, јер рачунала је младост лудост.

Потребан

колонијалној бакалској и магазациској радњи

Радојице Старчевића

код Седам Кућа

један старији помоћник са добрим препорукама. Првенство имаду који су добро писмени. Може одмах ступити.

2—3 162

Свежа салама

Да је ближе купцима пренета је цела партија са Кланице — код ГЛИШЕ АНДРЕЈЕВИЋА и БРАТА Вирош Капија, Београд. Продаја по фабричној цени. Требам кочијаша да је писмен. Ступити може одмах.

1—10

Ојађене душе саломљена срца, јављамо нашим сродницима, пријатељима и познацицима, да је наша срећа, наша нана, наш никад непрежаљени јединац

✝ Коча Ђ. Михајловић

трговац и индустријалац.

преминуо је 7. о. м. после кратког али тешког боловања, од опаке болести пегавог тифуса, у цвету младости у 27. години.

У овој реткој, судбини додељеној несрећи, обавезни смо изјавити своју дубоку благодарност г. г. лекарима: Др. Николи Хаџи—Вељку, др Димитрију Антићу и др. Томи Јовановићу, који су се свим силама трудили, да нам милог покојника од смрти отргну.

Не мању благодарност дугујемо и свима осталим нашим сродницима и пријатељима, који нам се у току болести налазише на услузи а нарочито г. г. Миливоју Н. Ђорђевићу, мајору у пензији и Димитрију Стевановићу, свештенику овд., који се дирљивим говорима, у којима изнеше врлине покојникове, опростише на гробу са њим.

Благодаримо свима пријатељима и познацима, који присуствоваше при сахрани драгог нам покојника као и онима, који нам лично или писмено изјавише саучешће у овом нашем ненакнадном губитку.

15. маја 3915. год.
Крагујевац.

Вечито ожалошћени:

Отац: Ђока Михајловић, трг. мајка: Калиопа; супруга: Калиопа; деца: Лепосава и Ефросима и остала многобројна родбина.

150 3—3

ночи, да сећам се тебе, тебе драги мој Свето, тебе српски хероју и дико XLVI класе питомаца Војне Академије.

Ти си погинуо, погинуо као Србин, као јунак, као што и многи други славно падоше за Велику Србију; твоје име биће записано поред имена многих и многих малих витезова у овом светом и епохалном рату, и поред имена твога класног старешине: храброг мајора Милана Стефановића!

Тебе више нема живог, али ћеш ти живети док је Српства и док је твојих другова, живећеш у успомени! Ти си погинуо, погинуо си за Српство — за Велику Србију!

Хвала ти и слава ти, јуначни Свето!

Пера Ф. Бабић

Власник Драг. Грегорић, Космајска 22 — Штампарија Драг. Грегорића — Космајска 22 — Одговорни уредник Добривоје Миладиновић Макензијева 33